

ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රම වෙළඳපොළ අභියෝග

සැකසුම:

එම්.බී.අයි.යූ.බණ්ඩාර

(සංවර්ධන නිලධාරී)

මිනිස්බල සැලසුම් හා සංවර්ධන හා පර්යේෂණ අංශය

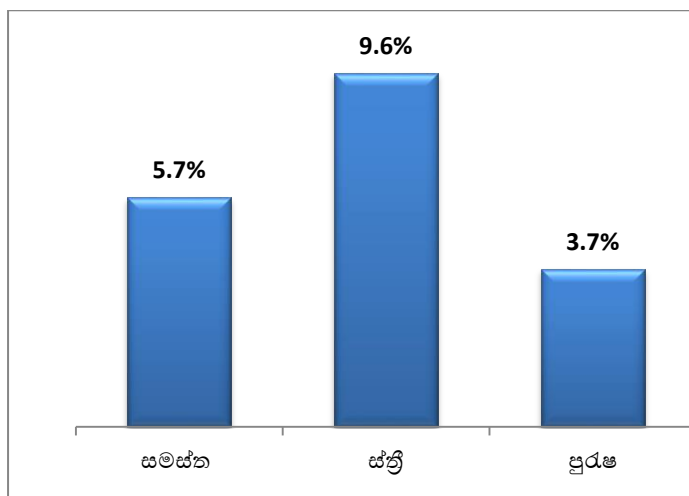
මිනිස්බල සහ රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුව

හැඳින්වීම

දැනට රැකියාවක් නොමැති එහෙත් රැකියාවක් සොයමින් හෝ රැකියාවක් අපේක්ෂාවෙන් සිටින ජන සංඛ්‍යාව සේවා විද්‍යාත්මක අයත් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සේවා විද්‍යාත්මක ආශ්‍රිතව පැන නඟින ගැටලු දෙස අවධානය යොමු කිරීමේදී උගත් තරුණ පිරිස් අතරේ වැඩිපුර සේවා විද්‍යාත්මක දක්නට ලැබෙයි. ශ්‍රී ලංකායේ කාන්තා සහභාගීත්වය අඩු වීම සේම ලෝකයේ වේගයෙන් වයස්ගත වන ජනගහනයක් සහිත රටක් වන ශ්‍රී ලංකාව සුළුතරයක් උපයෝජනයෙන් සහ බහුතරය යැපෙන්නන්ගෙන් සමන්විත රටක් බවට පත්වෙමින් පවතියි. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළඳපොළ ප්‍රධාන අභියෝග ලෙස මෙම කරුණු ලෙස හඳුනා ගත හැකිය.

සේවා විද්‍යාත්මක

සේවා විද්‍යාත්මක අනුපාතය (%) - (2020)

ශ්‍රී ලංකාව තුළ 2020 වර්ෂයේ ස්ත්‍රී සේවා විද්‍යාත්මක අනුපාතය 9.6 ක් සහ පුරුෂ සේවා විද්‍යාත්මක 3.7 ක් සහ සමස්ත සේවා විද්‍යාත්මක අනුපාතය 5.7 ක් වීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ ශ්‍රී ලංකාව ඉහළ විදැකියා අනුපාතයක් ඇති රටක් වන බවයි. සමස්ත විදැකියා අනුපාතය තුළ බහුතරය නියෝජනය වන්නේ ස්ත්‍රීන් වෙයි.¹

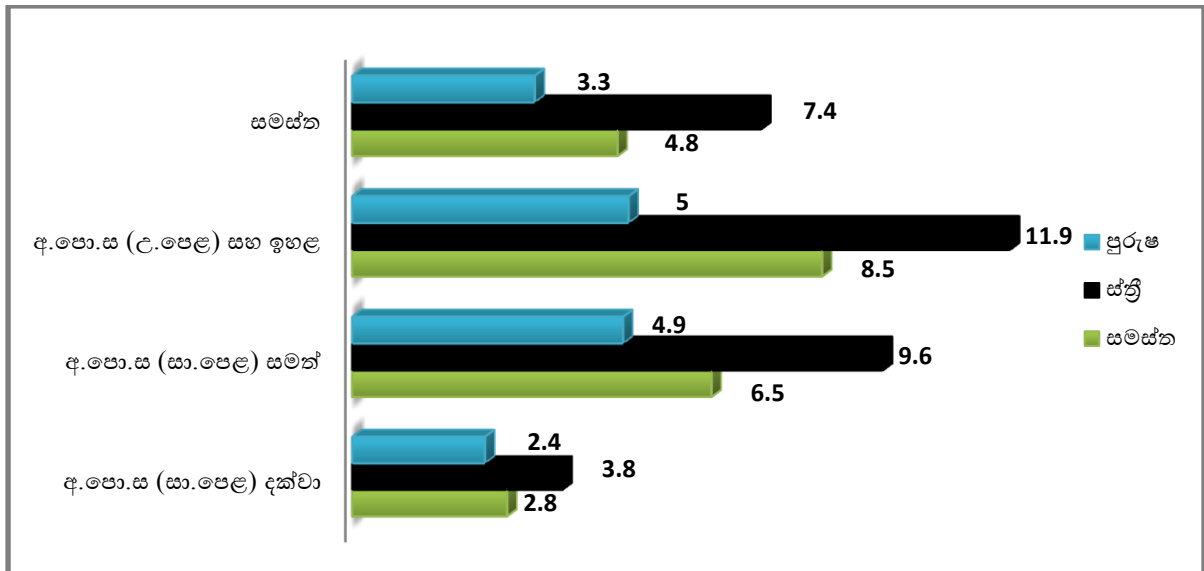
ශ්‍රී ලංකාවේ සේවා විද්‍යාත්මක තුළ ආබාධිත පුද්ගලයින් 8.2% ක් සහ විශ්‍රාම යාම/වයස්ගත වීම නිසා 20.3% ක්² නියෝජනය වෙයි. වැඩිහිටි ජනගහනය වේගයෙන් වර්ධනය වීම තුළ යැපුම් අනුපාතය තව දුරටත් වර්ධනය වනු ඇත.

¹ මූලාශ්‍රය: Department of Statistics, 'Labour Force Survey Quarterly Report' – 2020 First Quarter
² Department of Statistics, 'Labour Force Survey Annual Report -2019', (pp.12)

2012 වර්ෂයේදී ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වනු ලැබූ ජන හා නිවාස සංගණනය අනුව මෙරට පුරුෂ පාර්ශවයේ ආයු අපේක්ෂාව වයස අවුරුදු 72 ක්ද, ස්ත්‍රී පාර්ශවයේ ආයු අපේක්ෂාව 79 ක් ද වන අතර මෙරට වැඩිහිටි ජනගහනයෙන් බහුතරය බවට මේ වනවිට පත්ව ඇත්තේ කාන්තාවන් බවද මේ අනුව පැහැදිලි වෙයි.

අධ්‍යාපන මට්ටම් අනුව සේවා වියුක්ති අනුපාතය (%)-2019

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (Labour force Survey – Annual Bulletin, 2019)

ස්ත්‍රී පාර්ශවය අධ්‍යාපන මට්ටමින් ඉහළ අගයක් පුරුෂ පාර්ශවයට වඩා ලඟා කර ගත්තද සේවා නියුක්තිය තුළ ස්ත්‍රී පාර්ශවයේ නියෝජනය අඩු වීම ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රම වෙළඳපොළ අභියෝගයක් වෙයි. තවද සුදුසුකම් ලැබුවද අවශ්‍ය කුසලතා නොමැති වීම නිසා තෘතීයික මට්ටමේ සුදුසුකම් ඇති ඉහළ උගත් කාන්තාවන් ද ශ්‍රම බලකායට ඇතුළු නොවන බව සැලකිය යුතු කරුණක් වෙයි. ආර්ථිකය පුළුල් වෙමින් පැවතිය ද, ශ්‍රී ලාංකික ශ්‍රම බලකායේ කාන්තා දායකත්වය 2020 වන විට 32.5% කි.³ ලෝකයේ විශාලතම ස්ත්‍රී- පුරුෂ සමාජ පරතරය ඇති රටවල් අතුරින් ශ්‍රී ලංකාව 14 වැනි ස්ථානයට 2017 වර්ෂයේදී පත් වී ඇති අතර එම කාලසීමාව තුළදීම පුරුෂ සහභාගීත්වය සියයට 75 සීමාව ඉක්මවා පැවතිනි.⁴

තාක්ෂණික හා විද්‍යා විෂයන් හැදෑරීමෙන් සහ එහි කුසලතාවයන් වර්ධනය කර ආර්ථික සංවර්ධනය තාක්ෂණය මඟින් මෙහෙය වන ශ්‍රම බලකායට කාන්තා දායකත්වය ලබා ගැනීම කල යුතු වෙයි. තාක්ෂණික වෘත්තිකයින් බිහි කල යුතුවෙයි. තොරතුරු තාක්ෂණ ආශ්‍රිත ක්ෂේත්‍ර වල සේවකයින්ගේ හිඟයක් පවතින බව තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ උපාධිධාරීන් සඳහා ඇති ඉල්ලුම 2014 වර්ෂයේ 6,246 සිට 2019 වර්ෂයේදී 21,216 දක්වා ඉහළ යාමෙන් පෙනී යයි. සැපයුම 9073ක්⁵ වීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ සේවයේ ඉල්ලුම හා සැපයුම අතර පවතින පරතරය වෙයි.

³ Department of Statistics, ‘Labour Force Survey Quarterly Report’ – 2020 First Quarter
⁴ The World Bank data- Unlocking Women’s Potential in Sri Lanka’s Labor Force-2017 November 17.
⁵ National IT-BPM workforce Survey 2019

ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රම වෙළඳපොළ අභියෝග ජය ගැනීමට නම්.....

- ❖ වර්තමානයේ බිහිවන තොරතුරු තාක්ෂණ උපාධිධාරීන්ගෙන් අපේක්ෂිත ඵලදායිතාවය ලබා ගැනීමට නිපුණතා වේගයෙන් වෙනස්වන විට තෘතීයික අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ අනුවර්තනය ද වැදගත් වන්නේය. උදාහරණයක් ලෙස වෙබ් නිර්මාණකරණයේදී මනෝවිද්‍යාත්මක අංශ ඇගයීමට ලක් කෙරේ. වෙබ් අඩවියක් සංවර්ධනය කරන විට, පරිශීලක අතුරුමුහුණත සහ පරිශීලක අත්දැකීම් යන අංශ පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීම වැදගත් වෙයි.

- ❖ ආබාධිත පිරිස් සහ ස්වයං රැකියාවන්හි නිරත පිරිස ශ්‍රම වෙළඳපොළට යොමු කිරීමට වැඩිපුර අවධානයක් යොමු කළ යුතුයි.

- ❖ රැකියා බිහි කිරීමේ පෙරමුණෙහි තරුණ සහභාගිත්වය වැඩි කළ යුතුයි. ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, පෞද්ගලික අංශය සහ රාජ්‍ය අංශය සවිබල ගැන්වීම මඟින් අනාගතයේ සේවා නියුක්තිකයින් සහ නවෝත්පාදකයින් බවට තරුණ පිරිස පත් කළ යුතුයි.

